

I

- Доброго дня. Ідете сьогодні?
- Добридень. Так, іду.
- Тоді підходьте на шосту тридцять.
- Добре.
- Щасливої дороги.
- Дякую.

Звична рутинна п'ятничного вечора. Дзвінок диспетчера зі служби перевізника — і час пішов. Дорога до автобусної зупинки займає двадцять хвилин, тож я намагаюся вийти з офісу заздалегідь. Проте щотижнева повторюваність цієї дії вмикає автопілот, що спотворює реальну оцінку і часу, і відстані. Тим паче сьогодні, коли в останній момент отримую на електронну пошту таке очікуване повідомлення. Доводиться коригувати ситуацію іншою змінною — швидкістю. Мій шлях у протилежному напрямку до дороги з одностороннім рухом. Вечірній трафік нівелює виграш у часі, тому громадський транспорт і таксі відпадають. Залишається старий перевірений спосіб — «Біжи, Форесте, біжи!».

Так і цього разу. Я змушений бігти, щоби встигнути на призначений час. Вірний рюкзак «Jansport» приємно опускається своєю вагою та об'ємом у такт моему бігові. Біжу на автобусну зупинку, як атлет, як баскетболіст Рей Аллен у фільмі «Його гра», як в однойменному кліпі групи «Public Enemy»: тулуб зафіксовано, рухаються лише кінцівки.

«Біжи в "Adidas Torsion", що пружинять у такт руху твоєї ступні», — суфлером нагадує мені прошита в пам'ять реклама кросівок у заставці до чемпіонату світу з футболу 1990 року. І я одразу пригадую, як мій товариш Серж, брат учасника збірної України з легкої атлетики, тишком-нишком «позичив» такі, щоби форсанути. Тепер це еквівалентно новій моделі iPhone, одразу після презентації. Але для Сержа тоді все закінчилося досить плачевно: він їхав у тролейбусі, була тиснява, і пальці його рук випадково (*карма, самі знаєте, ще те стерво!*) затисло у складаних дверях старого чехословацького тролейбуса радянської доби. Добрі люди дали хустинку, та кров усе ж встигла накрапати («*О Боже, брат мене уб'є!*») на ті «Adidas Torsion». Серж тоді прийшов до мене у повному розпачі: кров розмазалася, підсохла, і, щоби врятувати його, ми обоє по черзі драїли ті кросівки пральним порошком, доки вони не набули (ну, майже) первинного вигляду. Серж потім заробив від брата по шиї і більше ніколи не брав його речі.

Тема кросівок мала би вже вичерпатися, якби той самий суфлер не вивів на рідкокристалічну панель моєї свідомості зображення Штеффі Граф¹. Чого б це? Ах, так! Це ж вона тоді рекламувала жіночу версію «Adidas Torsion»! Стривай-но, друже, невже це завдяки їй я небайдужий до нестандартних жіночих носиків? Та й чи лише носиків? Та чи й лише нестандартних? Та й чи лише вона? О, ці «*I'm your Venus, I'm your fire*»², Сере-

¹ Штеффі Граф — німецька тенісистка, багаторазова переможниця найпрестижніших тенісних турнірів Великого шлему, колишня перша ракетка світу, олімпійська чемпіонка. Дружина відомого тенісиста Андре Агассі.

² Рядки з пісні групи «Bananarama» — «Venus» (1986), переклад з англ.: «Я твоя Венера, я твій вогонь».

ни, Ани, здатні навернути на іншу віру¹. Видове розмаїття та повний дарвінізм на всі смаки — чи просто один смак на всі варіації. О великий теніс (назву його так), цей «хазяїн моєї долі й капітан моєї душі»²!. О ці сирени, здатні закрутити ейс, зарядити свічку, зіграти епроуч для виходу до сітки, продемонструвати неймовірний хенджоб³ (бекхенд, форхенд), розтяжку на задній лінії, бриніти струнами при першій подачі, неохоче віддати перемогу на тай-брейку чи скоритися у виснажливому багатосетовому матчі — все що завгодно, аби привабити чергового Піта Сампраса обіцянкою тимчасової вічності й дисконтом на тиражоване безсмертя, на рекурсію⁴ «маленької смерті»⁵. О ці топ-спіни, дропшоти, смеші, слайси, кроси (*Знову кроси? Та годі вже!*), яких (*Ти чоловік чи ні?*) не зможеш уникнути. Бо якщо ти вже маєш м'ячі⁶ (назву їх так), Вілсон⁷ — то не зможеш не подати. А подавши — ти вже у грі, на турнірі з серії Великого... слему,

-
- ¹ Подейкують, що німецький футболіст Бастіан Швайнштайгер був готовий прийняти православ'я заради сербської тенісистки Ани Іванович. Пара одружилася у 2016 році.
 - ² Рядок із вірша «Нескорений» (лат. *Invictus*, 1875) англійського поета Вільяма Ернеста Генлі.
 - ³ Хенджоб (від англ. *handjob* — «робота руками») — позначення сексуальної практики, в якій один із партнерів стимулює статевий член руками.
 - ⁴ Рекурсія (лат. *Recursion*) — у програмуванні — процедура, у тілі якої знаходиться явне звернення до неї самої або ж до якої відбувається посилання з іншої процедури.
 - ⁵ «Маленька смерть» (фр. «*La petite mort*») — вислів, який означає короткочасну втрату чи послаблення свідомості: у сучасному мовленні вживається у значенні «оргазм».
 - ⁶ Гра слів, буквальный переклад вульгарного вислову «*If you got balls*».
 - ⁷ Вілсон (англ. *Wilson*) — волейбольний м'яч із фільму «Вигнанець» (англ. «*Cast Away*», 2000); вжито тут як звертання до гіпотетичного безмовного співрозмовника, внутрішнього «я».

шлему, шолома... зрештою... «Сорому», як Майкл Фассбендер в однойменному фільмі чи як Марк Волберг у «Ночах в стилі бугі». Ти повторюватимеш *«Я — свій власний хазяїн. Я — свій власний король. Я — Дірк Діглер¹. Я — зірка»*, ти в рейтингу, хлопче, і у тебе — свій рейтинг. І знову сирени, взаємні гейми, гойдалки подач, фонограма неконтрольованих вигуків та його величність матчпойнт. Чоловіче, у цій спортивній пригоді можуть проминути твої найкращі роки. Ти блудитимеш, тримаючись вітрів і течій, затерши до дірок мапу з маршрутом на рідну Ітаку. Ти сподіватимешся, що весь цей час на тебе чекатиме твоя Пенелопа. У тебе буде не так багато шансів, щоби врешті-решт проминути отих сирен (*«У тебе лише один шанс обіграти це все»*): або прив'язавши себе до стерна, або заливши вуха воском і виколовши собі очі (*Слухай, це трохи не з тієї трагедії!*). Як варіант можна зробити свій голос солодшим і чистішим від усіх тих сирен (*«Ковалю, ковалю! Скуй мені такий тоненький голосочок, як у Телесикової матері!»*). А якщо без недоречних жартів і токсичної маскулінності? (*Що, справді? Ти... серйозно?*) Гаразд, чом би й ні? Може, просто стати таким собі Андре Агассі для своєї власної Штеффі Граф?

Ху-у-ух! Що за ересь?! Цього разу думкам у голові терміново необхідне щось дієве, щось компенсаційне, щось... надзвичайне. Від стресу, від переходу в інший агрегатний стан, в іншу якість, іншу реальність...

Кросівково-тенісні ремінісценції нарешті вичерпалися — та не моя легкоатлетична дійсність. Отже, я досі біжу: одна рука тримає лямку рюкзака, а друга притискає компактну сумку для гаджетів до правого стегна. Темп хоро-

¹ Дірк Діглер (англ. Dirk Diggler) — вигаданий персонаж із фільму «Ночі в стилі бугі», прототип якого — порноактор Джон Голмс, який у 70-80-ті роки ХХ століття знявся в понад двох тисячах фільмів.

шої ранкової пробіжки. Легені вже не раді гіпервентиляції. Надмірна кількість спожитого кисню та автомобільні вихлопи дають у голову. Поступово нагадують про себе важкий робочий тиждень і печія. Долаю останній пішохідний перехід. Метрів за сто перемикаюся на швидку ходу. Намагаюся віддихатися. До автобуса підходжу розпашілий та захеканий.

Незначне запізнення — лише на п'ять хвилин. Але річ у тому, що за розкладом він мав відправитись більш як пів години тому. Перевізник правдами й неправдами завжди тягне час, намагаючись заповнити порожні місця і зробити рейс рентабельнішим. Це, звісно, розлякує навіть багатьох постійних клієнтів, не кажучи вже про потенційних. Але такі віддані, як ось я, мають привілей з'являтися перед реальним відправленням. Я підіграю перевізнику, перевізник — мені. Змова. Відправлення затягують, а порожні місця стають із причини наслідком. Замкнене коло.

Водій автобуса вже вичерпав майже весь арсенал вивертів, намагаючись затримати виїзд. Він то заходив у салон, щоби створити ілюзію процесу, то виходив, ніби дотримувався протоколу запуску космічного корабля... Двигун завів, телевізор увімкнув, папку з документами дістав і... поклав назад. Невдоволені очікуванням пасажери починають втрачати залишки терпіння. Аж ось, за мить до точки їх остаточного кипіння, з'являється останній пасажир — я.

Застрибую в салон, рішуче, по-діловому кидаю поглядом у пошуку вільного місця. Всі зайняті. Дивлюся уважніше (*Що з оптикою?*), ще уважніше (*Ану, наведи різкість!*), ще: на одному, біля проходу, у третьому з боку дверей ряду, зручно розмістилася жіноча шкіряна сумка. Її габарити важко корелюються із поняттям жіночого аксесуару. Це швидше окрема планета зі своїми атмосферою, надрами та гравітацією, що заломлює світло. Поруч із сумкою, на сусідньому сидінні як штучний живий супутник розташувалася... ділова красуня. Те, що це красуня, було оче-